Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (kuues koda)

25. juuni 2020*

Taimesordid – Liigi *Lilium* L. sordi Siberia ühenduse sordikaitse kehtivusaja muutmise taotlus – CPVO apellatsiooninõukogule esitatud hagi – Vastuvõetamatus – Põhjendamiskohustus – Määruse (EÜ) nr 2100/94 artikkel 75 – Tõhus kohtulik kaitse – Määruse nr 2100/94 artikli 67 lõige 1 ja artikkel 87 – Ilmsete vigade parandamine – Määruse (EÜ) nr 874/2009 artikli 53 lõige 4

Kohtuasjas T-737/18,

Siberia Oriental BV, asukoht ’t Zand (Madalmaad), esindaja: advokaat T. Overdijk,

hageja,

versus

Ühenduse Sordiamet (CPVO), esindajad: M. Ekvad, F. Mattina ja O. Lamberti,

kostja,

mille ese on hagi CPVO apellatsiooninõukogu 15. oktoobri 2018. aasta otsuse (asi A 009/2017) peale, mis käsitleb liigi *Lilium* L. sordi Siberia ühenduse sordikaitse kehtivusaja muutmise taotlust,

ÜLDKOHUS (kuues koda),

koosseisus: koja president A. Marcoulli, kohtunikud C. Iliopoulos (ettekandja) ja R. Norkus,

kohtusekretär: ametnik A. Juhász-Tóth,

arvestades hagiavaldust, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 17. detsembril 2018,

arvestades vastust, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 1. aprillil 2019,

arvestades 23. jaanuari 2020 toimunud kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: inglise.

otsuse

Vaidluse taust

1 Siberia Oriental BV esitas 28. juulil 1995 Ühenduse Sordiametile (CPVO) nõukogu 27. juuli 1994. aasta määruse (EÜ) nr 2100/94 ühenduse sordikaitse kohta (EÜT 1994, L 227, lk 1; ELT eriväljaanne 03/16, lk 390) alusel ühenduse sordikaitse taotluse. See taotlus registreeriti numbri 1995/0101 all.

2 Taimesort, mille jaoks ühenduse kaitset taotleti, on sort Siberia, mis kuulub liiki *Lilium* L.

3 Hageja märkis oma ühenduse sordikaitse taotluses, et seda sorti turustati esimest korda Euroopa Liidu territooriumil jaanuaris 1993. Esimene riiklik sordikaitse tunnistus väljastati 8. aprillil 1993 Madalmaades enne määruse nr 2100/94 jõustumist.

4 CPVO andis 2. augusti 1996. aasta otsusega (edaspidi „kaitse alla võtmise otsus“) sordile „Siberia“ ühenduse sordikaitse, määrates selle kaitse kehtivusaja lõppemise kuupäevaks 1. veebruari 2018. See kehtivusaja lõppemise kuupäev kanti määruse nr 2100/94 artiklis 87 nimetatud ühenduse sordiregistrisse (edaspidi „register“).

5 Hageja palus 24. oktoobri 2011. aasta e-kirjas CPVO-l esitada selgitused meetodi kohta, mida ta kasutas 1996. aastal sordi Siberia ühenduse kaitse kehtivusaja arvutamiseks. CPVO edastas talle järgmisel päeval saadetud e-kirjas nõutud teabe.

6 CPVO ja hageja jätkasid ajavahemikus 2015–2017 oma teabevahetust sordi Siberia kaitse kehtivusaja arvutamise meetodi teemal.

7 Hageja kordas 24. augustis 2017 oma arvamust, et sordi Siberia kaitse kehtivusaeg oleks tulnud arvutada alguses määruse nr 2100/94 artikli 19 alusel. Seejärel oleks CPVO tema arvates lisaks pidanud kehtivusaega lühendama vastavalt selle määruse artikli 116 lõikele 4, lahutades sellest sordi Siberia esimese turustamise ja nimetatud määruse jõustumise vahelise ajavahemiku. Seetõttu palus hageja CPVO-l muuta sordi Siberia jaoks antud ühenduse sordikaitse kehtivusaja lõppemise kuupäeva, asendades 1. veebruari 2018. aasta kuupäeva 30. aprilliga 2020.

8 CPVO tunnistas oma 23. oktoobri 2017. aasta otsusega sordi Siberia registrisse kantud ühenduse sordikaitse kehtivusaja lõppemise muutmise taotluse vastuvõetamatuks. Ta leidis esiteks, et kaitse alla võtmise otsuse peale kaebuse esitamiseks määruse nr 2100/94 artiklis 69 ette nähtud kahekuuline tähtaeg on juba möödunud. Teiseks leidis ta, et komisjoni 17. septembri 2009. aasta määruse (EÜ) nr 874/2009, milles sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 2100/94 rakenduseeskirjad seoses menetlusega Ühenduse Sordiametis (ELT 2009, L 251, lk 3), artikli 53 lõiked 4 ja 5 ei ole käesolevas asjas kohaldatavad, kuna CPVO otsuses ei ole keelevigu, ümberkirjutamise vigu ega ilmseid vigu. CPVO väitis kolmandaks, et puudub õiguslik alus muuta ühenduse sordikaitse registrisse kandmise kuupäeva.

9 Hageja esitas CPVO apellatsiooninõukogule 23. novembril 2017 määruse nr 2100/94 artikli 67 alusel kaebuse 23. oktoobri 2017. aasta otsuse peale. Kaebus sisaldas ka määruse nr 2100/94 artikli 70 alusel esitatud puuduste parandamise taotlust.

10 CPVO jättis 8. detsembri 2017. aasta otsusega määruse nr 2100/94 artikli 70 alusel esitatud puuduste parandamise taotluse rahuldamata.

11 Suuline menetlus apellatsiooninõukogus toimus 24. septembril 2018. Hageja väitis istungil, et tema kaebus on vastuvõetav, kuna selle aluseks olid määruse nr 2100/94 artiklid 67 ja 87. Hageja viitas oma kaebuse õigusliku alusena ka määruse nr 874/2009 artikli 53 lõikele 4 ja CPVO kohustusele parandada omal algatusel võimalikud vead registris.

12 CPVO apellatsiooninõukogu jättis 15. oktoobri 2018. aasta otsusega (edaspidi „vaidlustatud otsus“) kaebuse vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.

13 Apellatsiooninõukogu leidis esimesena, et määruse nr 2100/94 artikkel 67 koostoimes artikliga 87 ei saa olla kaebuse aluseks, kuna tema arvates käsitlevad need sätted antud ühenduse sordikaitse kehtivusaja lõppemise esmakordset registrisse kandmist, mitte sellise kande muutmist.

14 Ta leidis teisena, et kaebuse aluseks ei saa olla ka määruse nr 874/2009 artikli 53 lõige 4. Apellatsiooninõukogu väitel ei saa CPVO 23. oktoobri 2017. aasta otsuse peale, millega see lükkas tagasi kehtivusaja muutmise taotluse, esitada kaebust määruse nr 2100/94 artikli 67 lõike 1 alusel. See ei ole nimelt selline otsus, mis käsitleb andmete registrisse kandmist või kustutamist määruse nr 2100/94 artikli 87 tähenduses. Apellatsiooninõukogu märkis, et sama kehtib ka osas, mis puudutab CPVO väidetavat keeldumist kasutada temale väidetavalt antud pädevust parandada omal algatusel registris esinevad võimalikud vead.

15 Apellatsiooninõukogu märkis kolmandana 23. oktoobri 2017. aasta otsuse põhjendustega nõustudes, et väidetavat viga ühenduse sordikaitse kehtivusaja lõppemise kuupäeva arvutamisel ei saa lugeda ilmseks veaks määruse nr 874/2009 artikli 53 lõike 4 tähenduses. Ta lisas, et määruse nr 2100/94 artikli 116 lõike 4 neljandat taanet võib esmapilgul tõlgendada mitut moodi.

16 Neljandana ja viimasena leidis apellatsiooninõukogu, et kaebus on vastuvõetamatu, kuna see on esitatud pärast määruse nr 2100/94 artiklis 69 ette nähtud kahekuulise tähtaja möödumist. Kuna kaebus tunnistati vastuvõetamatuks, ei võtnud apellatsiooninõukogu seisukohta määruse nr 2100/94 artikli 116 tõlgendamise kohta.

Poolte nõuded

17 Hageja palub Üldkohtul:

– tühistada vaidlustatud otsus;

– kohustada CPVOd kandma registrisse selles oleva kehtivusaja lõppemise kuupäeva asemel kuupäeva 30. aprill 2020.

18 CPVO palub Üldkohtul:

– jätta hagi rahuldamata;

– jätta hageja kohtukulud tema enda kanda.

Õiguslik käsitlus

Vastuvõetavus

Hageja teise nõude vastuvõetavus

19 Hageja palub oma teise nõudega Üldkohtul kohustada CPVOd kandma registrisse selles oleva kehtivusaja lõppemise kuupäeva asemel kuupäeva 30. aprill 2020.

20 CPVO väidab oma vastuses, et teine nõue on vastuvõetamatu.

21 Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et CPVO peab liidu kohtule CPVO apellatsiooninõukogu otsuse peale esitatud hagi korral vastavalt määruse nr 2100/94 artikli 73 lõikele 6 võtma vajalikud meetmed liidu kohtu otsuse täitmiseks. Seega ei ole Üldkohtu pädevuses teha ettekirjutusi CPVO-le, kelle ülesanne on teha järeldusi liidu kohtu otsuse resolutsioonist ja põhjendustest (vt selle kohta 5. veebruari 2019. aasta kohtuotsus Mema *vs.* CPVO (Braeburn 78 (11078)), T-177/16, EU:T:2019:57, punkt 29; vt analoogia alusel ka 11. juuli 2007. aasta kohtuotsus El Corte Inglés *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet – Bolaños Sabri (PiraÑAM diseño original Juan Bolaños), T-443/05, EU:T:2007:219, punkt 20 ja seal viidatud kohtupraktika).

22 Järelikult on teine nõue vastuvõetamatu, kuivõrd sellega palutakse Üldkohtul kohustada CPVO-d muutma registrisse kantud sordi Siberia ühenduse sordikaitse kehtivusaja lõppemise kuupäeva.

CPVO talitustes esitatud argumentidele viidete vastuvõetavus

23 CPVO väidab, et hageja üldised viited CPVO apellatsiooninõukogu menetluses esitatud väidetele ja seisukohtadele on vastuvõetamatud.

24 Seoses sellega, mis puudutab hagiavalduse punktis 5.24 tehtud viidet hageja poolt CPVO haldusmenetluses esitatud märkuste konkreetsetele punktidele, mida ta ei ole pealegi hagiavalduse lisadena esitanud, siis tuleb selliselt viidatud argumendid vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.

25 Nimelt tuleb vastavalt Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 21 esimesele lõigule, mida vastavalt nimetatud põhikirja artikli 53 esimesele lõigule ja Üldkohtu kodukorra artikli 177 lõike 1 punktile d kohaldatakse ka Üldkohtu menetluses, igas hagiavalduses märkida muu hulgas ülevaade fakti- ja õigusväidetest. See teave peab olema piisavalt selge ja täpne, et kostja saaks ette valmistada kaitse ja Üldkohus teha asjas otsuse. Sama kehtib ka kõigi nõuete kohta, mille puhul tuleb esitada õiguslikud alused ja argumendid selleks, et nii kostja kui ka kohus saaksid hinnata nende põhjendatust. Järelikult peavad põhilised faktilised ja õiguslikud asjaolud, millele hagi tugineb, tulenema kas või kokkuvõtlikult, ent siiski järjekindlalt ja arusaadavalt hagiavalduse tekstist endast. Hagiavaldust võib küll konkreetsetes punktides põhjendada ja täiendada, viidates sellele lisatud dokumentidele, ent üldise viitega muudele dokumentidele, isegi kui need on hagiavaldusele lisatud, ei saa kompenseerida olulise õigusliku argumentatsiooni puudumist – see peab hagiavalduses olemas olema. Analoogseid nõudeid tuleb järgida, kui väite toetuseks esitatakse etteheide või argument (vt 11. aprilli 2019. aasta kohtuotsus Fomanu *vs.* EUIPO – Fujifilm Imaging Germany (liblika kujutis), T-323/18, ei avaldata, EU:T:2019:243, punkt 17 ja seal viidatud kohtupraktika). Lisaks sellele ei saa Üldkohus võtta poolte rolli ja otsida ise asjakohaseid lõike dokumentidest, millele nad viitavad (vt 9. märtsi 2018. aasta kohtuotsus Recordati Orphan Drugs *vs.* EUIPO – Laboratorios Normon (NORMOSANG), T-103/17, ei avaldata, EU:T:2018:126, punkt 24 ja seal viidatud kohtupraktika).

26 Käesolevas asjas piirdub hageja hagiavalduse punktis 5.24 viitega „oma kohtuasja sisu käsitlevate 23. novembri 2017. aasta seisukohtade punktile 4.4 ning 24. septembri 2018. aasta kohtuistungil esitatud suuliste seisukohtade toimiku punktidele 3 ja 4“ ning rõhutab, et CPVO apellatsiooninõukogu menetluses esitatud argumente tuleb samuti lugeda käesoleva hagi raames esitatud argumentide osaks. Lisaks asjaolule, et repliiki ja suuliste seisukohtade ärakuulamiseks mõeldud toimikut, millele hageja viitab, ei ole hagiavaldusele lisatud, ei saa viide korvata õigusliku argumentatsiooni selliste peamiste osade puudumist, mis peavad olema hagiavalduses märgitud.

27 Eespool esitatud kaalutlustest tuleneb, et viide hagiavalduse punktis 5.24 hageja poolt CPVO haldusmenetluses esitatud dokumentides sisalduvatele argumentidele ei ole käesoleva hagi raames vastuvõetav.

Sisulised küsimused

28 Hageja esitab oma hagi toetuseks kaks väidet, millest esimene on, et on rikutud olulisi menetlusnorme, tulenevalt sisuliste põhjenduste puudumisest, ja teine, et on rikutud määrust nr 2100/94 või mis tahes õigusnormi, mis on seotud selle rakendamisega, sealhulgas EL leping ja EL toimimise leping. Hageja väidab eelkõige, et tema apellatsiooninõukogule esitatud kaebus oli vastuvõetav.

29 Kõigepealt tuleb analüüsida teist ja seejärel esimest väidet.

Teine väide, et CPVO apellatsiooninõukogu rikkus talle esitatud kaebuse vastuvõetamatuks tunnistamisega õigusnormi

30 Teine väide jaguneb kaheks osaks, millega hageja vaidlustab CPVO hinnangu, et kaebus on vastuvõetamatu.

– Teise väite esimene osa, mis käsitleb sisuliselt määruse nr 2100/94 artikli 67 rikkumist koostoimes artikliga 87 ning ilmsete vigade vastu ühenduse kaitse alla võetud sordi omanikel olevate õiguskaitsevahendite piiramist

31 Hageja väidab, et apellatsiooninõukogu tegi vea, kui ta leidis, et määruse nr 2100/94 artikkel 67 koostoimes artikliga 87 ei saa olla kaebuse alus, kuna apellatsiooninõukogu väitel käsitlevad need sätted antud ühenduse sordikaitse kehtivusaja lõppemise kuupäeva esmast registrisse kandmist, mitte sellise kande muutmist. Hageja väidab vastu, et apellatsiooninõukogu arutluskäigus tehakse kunstlikult vahet ühenduse sordikaitse kehtivusaja lõppemise kuupäeva esmakordsel registrisse kandmisel ja sellise kande muutmisel.

32 Hageja väitel kuulub selline otsus, millega keeldutakse rahuldamast parandamistaotlust, mis käsitleb ühenduse sordikaitse kehtivusaja lõppemise kuupäeva, nagu see registris märgitud on, selgelt mõiste „registrisse teabe kandmine või registrist teabe kustutamine“ alla määruse nr 2100/94 artikli 87 tähenduses. Hageja arvates piiratakse vaidlustatud otsusega ebaõiglaselt õiguskaitsevahendeid, mis on ühenduse kaitse alla võetud sordi omanikel registrisse andmete kandmisel tehtud ilmsete vigade vastu.

33 CPVO vaidleb hageja argumentidele vastu.

34 Tuleb korrata, et õiguskindlus on üks ühenduse õiguses tunnustatud üldpõhimõtetest. Haldusotsuse lõplikkus, mille see otsus omandab mõistlike kaebetähtaegade möödumisel või õiguskaitsevahendite ammendumisega, aitab kaasa õiguskindlusele, mistõttu liidu õiguses ei ole nõutud, et haldusorgan oleks põhimõtteliselt kohustatud kehtetuks tunnistama haldusotsuse, mis on muutunud lõplikuks (13. jaanuari 2004. aasta kohtuotsus Kühne & Heitz, C-453/00, EU:C:2004:17, punkt 24; 12. veebruari 2008. aasta kohtuotsus Kempter, C-2/06, EU:C:2008:78, punkt 37, ning 4. oktoobri 2012. aasta

kohtuotsus Byankov, C-249/11, EU:C:2012:608, punkt 76). Lisaks on hagi esitamise tähtaegade eesmärk tagada õiguskindlus, vältides õiguslikke tagajärgi tekitavate liidu aktide lõputut vaidlustamist (9. märtsi 1994. aasta kohtuotsus TWD Textilwerke Deggendorf, C-188/92, EU:C:1994:90, punkt 16).

35 Käesoleval juhul tuleb tõdeda, et õiguskaitsevahendid ja tähtajad, mille jooksul võib kaebuse esitada, on sätestatud määruses nr 2100/94.

36 Määruse nr 2100/94 artikli 67 lõikes 1 on nimelt sätestatud, et „[k]aebusi saab esitada [CPVO] otsuste peale, mis on tehtud artiklite 20, 21, 59, 61, 62, 63 ja 66 kohaselt, ning otsuste peale, mis on seotud […] registrisse teabe kandmise või registrist teabe kustutamisega artikli 87 kohaselt“.

37 Määruse nr 2100/94 artikli 69 kohaselt tuleb kaebus esitada kirjalikult „kahe kuu jooksul pärast otsuse kättetoimetamist, kui see on adresseeritud kaebuse esitajale, või adressaadi puudumisel kahe kuu jooksul pärast otsuse avaldamist“.

38 Lisaks peab CPVO määruse nr 2100/94 artikli 87 lõike 2 punkti e kohaselt ühenduse sordiregistrit, kuhu kantakse pärast sordi ühenduse kaitse alla võtmist muu hulgas ühenduse sordikaitse algus- ja lõppkuupäev.

39 Esiteks tuleneb nendest asjaoludest, et määruse nr 2100/94 artikli 67 lõikes 1 koostoimes sama määruse artikli 87 lõike 2 punktiga e on kaebuse esitamine ette nähtud üksnes nende CPVO otsuste peale, millega määratakse sordi ühenduse kaitse alla võtmisel kindlaks selle kaitse algus- ja lõppkuupäev. Need sätted ei käsitle CPVO otsust, mis on apellatsiooninõukogus vaidlustatud ja millega jäeti hageja esitatud parandamistaotlus rahuldamata.

40 Teiseks tuleb korrata, et CPVO võttis 2. augusti 1996. aasta otsusega ühenduse kaitse alla sordi Siberia, määrates kaitse kehtivusaja lõppkuupäevaks 1. veebruari 2018. Seejärel on kindel, et hageja oli teadlik kaitse alla võtmise otsusest, milles määrati kindlaks vaidlusalune kehtivusaja lõppemise kuupäev, ning et ta ei esitanud kaebust kahe kuu jooksul pärast selle otsuse kättetoimetamist. Hageja tunnistas nii oma hagiavalduse punktis 4.4 kui ka Üldkohtu istungil sõnaselgelt, et ta ei esitanud kaebust määruse nr 2100/94 artiklis 69 ette nähtud tähtaja jooksul. Kuigi ta oleks saanud seda otsust määruse nr 2100/94 artikli 67 lõike 1 alusel vaidlustada (vt analoogia alusel 9. märtsi 1994. aasta kohtuotsus TWD Textilwerke Deggendorf, C-188/92, EU:C:1994:90, punkt 24), ei kasutanud ta kohaldatavate tähtaegade jooksul õiguskaitsevahendeid, mis määruse nr 2100/94 alusel tema kasutada olid. Kaitse alla võtmise otsus on seega pärast kehtestatud tähtaja möödumist muutunud lõplikuks (vt analoogia alusel 9. märtsi 1994. aasta kohtuotsus TWD Textilwerke Deggendorf, C-188/92, EU:C:1994:90, punkt 13).

41 Sellega seoses ei saa hagejal lubada kaebuse esitamise tähtaega uuesti alustada, väites, et tema 24. augusti 2017. aasta parandamistaotlus kuulub nende hulka, „mis on seotud […] registrisse teabe kandmise või registrist teabe kustutamisega [määruse nr 2100/94] artikli 87 kohaselt“. Kui hagejal lubataks esitada pärast seda, kui ta on esitanud ühenduse sordikaitse lõppkuupäeva parandamise taotluse ja CPVO on selle taotluse tagasi lükanud, kaebus määruse nr 2100/94 artikli 67 alusel koostoimes artikliga 87, kahjustaks see kaitse alla võtmise otsuse lõplikkust. Ühenduse kaitse alla võetud sordi omanik võib mööda minna määruse nr 2100/94 artiklis 69 ette nähtud kaebuse esitamise tähtajast, taotledes sarnaselt hagejaga pärast selle tähtaja möödumist registrikande muutmist ja esitades CPVO keelduva otsuse peale kaebuse. Sellise kaebuse esitamise tähtaja eiramine ei ole lubatud (vt analoogia alusel 21. märtsi 2014. aasta kohtuotsus Yusef *vs.* komisjon, T-306/10, EU:T:2014:141, punktid 54 ja 55).

42 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt võib uute oluliste asjaolude esinemine õigustada taotluse esitamist sellise otsuse läbivaatamiseks, mida ei ole tähtajast kinni pidades vaidlustatud (vt 21. märtsi 2014. aasta kohtuotsus Yusef *vs.* komisjon, T-306/10, EU:T:2014:141, punkt 60 ja seal viidatud kohtupraktika). Hageja ei väida siiski, et esinesid uued olulised asjaolud, mis võiksid põhjendada tema ühenduse sordikaitse kehtivusaja muutmise taotlust.

43 Sellega seoses ei saa hageja tulemuslikult väita, et mitu aastat pärast kaitse alla võtmise otsust ilmnes kahtlusi seoses kehtivusaja lõppkuupäeva täpsusega. CPVO poolt hageja taotlusel esitatud teave ühenduse sordikaitse kehtivusaja arvutamise meetodi kohta ei kujuta endast samuti uusi asjaolusid, mis õigustaksid seda, et hageja – kes ei kasutanud õigel ajal määrusega nr 2100/94 tema käsutuses olevaid õiguskaitsevahendeid – saaks esitada kaebuse CPVO keeldumise peale muuta vaidlusalust kuupäeva ning seega eirata kaitse alla võtmise otsuse peale kaebuse esitamise tähtaega (vt analoogia alusel 14. juuni 2018. aasta kohtuotsus Spagnolli jt *vs.* komisjon, T-568/16 ja T-599/16, EU:T:2018:347, punkt 131).

44 Lisaks ei lükka eespool esitatud järeldusi ümber 20. detsembri 2017. aasta kohtuotsus Incyte (C-492/16, EU:C:2017:995), millele hageja oma seisukoha põhjendamiseks tugineb. Nimelt oli kohtuasjas, milles see kohtuotsus tehti, liikmesriigi asutuse poolt ravimile väljastatud täiendava kaitse tunnistuse kehtivusaja lõppemise kuupäev ebatäpne, arvestades Euroopa Kohtu hilisemat otsust eelotsusetaotluse kohta (20. detsembri 2017. aasta kohtuotsus Incyte, C-492/16, EU:C:2017:995, punktid 23, 48 ja 49). See tähendab, et selles kohtuasjas esines uus oluline asjaolu, see tähendab Euroopa Kohtu otsus, milles täpsustati kaitse kehtivusaja arvutamise korda. Käesoleval juhul see nii ei ole ja hageja viidatud kohtupraktika ei ole seega kohaldatav.

45 Eespool esitatud kaalutlusi arvesse võttes tuleb teise väite esimene osa põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

– *Teise väite teine osa, et on rikutud määruse nr 874/2009 artikli 53 lõiget 4*

46 Hageja väitel leidis apellatsiooninõukogu vaidlustatud otsuse punktis II.A.3 vääralt, et kaebuse aluseks ei saa olla määruse nr 874/2009 artikli 53 lõige 4. Hageja esitab oma seisukoha põhjenduseks mitu argumenti.

47 Esiteks väidab hageja, et viidatud säte kohustab CPVO parandama ilmsed vead. Lisaks võib CPVO selle nõude täitmisest keeldumise peale esitada määruse nr 2100/94 artikli 67 alusel kaebuse, kuna tegemist on otsusega andmete registrisse kandmise või registrist kustutamisega vastavalt nimetatud määruse artiklile 87. Hageja väitel, isegi kui kohaldada määruse nr 2100/94 artiklit 67 täht-tähelt ja sellise otsuse peale ei saa seetõttu edasi kaevata, peab saama esitada kaebust liidu õiguse üldpõhimõtte alusel, mille kohaselt „[i]gaühel peab olema võimalik kasutada tõhusat õiguskaitsevahendit otsuste vastu, mis võivad kahjustada aluslepingutega tunnustatud õigust“, kuna tuleb asuda seisukohale, et see sõnastus hõlmab sellist õigusakti nagu määrus nr 2100/94.

48 Teiseks väidab hageja, et registrisse kantud ühenduse sordikaitse kehtivusaja lõppkuupäeva muutmine võib õiguskindluse põhimõtet kahjustada vähem kui otsuse uuesti läbivaatamisest tuleneda võivad olulised muudatused. Oma väite toetuseks tugineb hageja 20. detsembri 2017. aasta kohtuotsusele Incyte (C-492/16, EU:C:2017:995). Lisaks on ühenduse registreeritud taimesortide kaitset käsitleva olulise teabe registreerimise eesmärk tema arvates luua usaldusväärne teabeallikas ja tagada seeläbi kolmandate isikute huvide kaitseks vajalik õiguskindlus. Seetõttu tuleb registrisse kantud viga parandada, olenemata teatud aja möödumisest. Kolmandaks väidab hageja, et ilmsete vigade parandamiseks määruse nr 874/2009 artikli 53 lõike 4 alusel ei ole ette nähtud mingit tähtaega. Nimelt ei sisalda määrus nr 874/2009 selle kohta ühtegi sätet. Hageja põhjendab oma argumente Raad van State (Madalmaade kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) 18. veebruari 2015. aasta

otsusega kohtuasjas Syngenta *versus* Madalmaade patendiamet. Ta märgib, et kohtuasjas, milles see kohtuotsus tehti, ei olnud asjasse puutuvas liidu õigusnormis ette nähtud mingit tähtaega vea parandamiseks, ning ta väidab, et sama kehtib ka määruse nr 874/2009 artikli 53 lõike 4 kohta.

49 CPVO vaidleb hageja argumentidele vastu.

50 Ilma et oleks vaja otsustada küsimuse üle, kas määruse nr 874/2009 artikli 53 lõike 4 alusel tehtud CPVO otsuse peale saab esitada kaebust määruse nr 2100/94 artikli 67 alusel, tuleb asuda seisukohale, et hageja väidetud viga ei kuulu nimetatud artikli 53 lõike 4 kohaldamisalasse.

51 Määruse nr 874/2009 artikli 53 lõike 4 kohaselt tuleb CPVO otsustes parandada keelevead, ümberkirjutamise vead ja ilmsed vead. Sellisest sõnastusest tuleneb, et kõnealuse sätte alusel tehtud parandused saavad puudutada üksnes õigekirja- või grammatikavigu, ümberkirjutamise vigu – näiteks poolte nimesid või tähiste kirjapilti puudutavad vead – või selliste vigade parandamist, mis on nii ilmsed, et ei oleks olnud mõeldav ükski muu sõnastus kui see, mis tuleneb muudatusest (vt analoogia alusel 9. septembri 2011. aasta kohtuotsus dm-drogerie markt *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet – Distribuciones Mylar (dm), T-36/09, EU:T:2011:449, punkt 73).

52 Arvestades pädeva ametiasutuse lõpliku otsuse resolutsiooni siduva iseloomu tähtsust ja järgides õiguskindluse põhimõtet, tuleb kitsalt tõlgendada eeskirju, mis erandjuhul võimaldavad sellise otsuse hilisemat parandamist. Seega piirdub mõiste „ilmne viga“ selliste ilmsete vormivigadega nagu näpuviga, mille ekslikkus ilmneb selgelt otsuse enda tekstist ning mis ei mõjuta vastuvõetud otsuse ulatust ja sisu, nagu see tuleneb selle resolutsioonist ja põhjendustest. Mõiste „ilmne viga“ määruse nr 874/2009 artikli 53 lõike 4 tähenduses ei hõlma seevastu viga, mis kahjustab vaidlustatud otsuse sisu õiguspärasust (vt analoogia alusel 14. detsembri 2006. aasta kohtuotsus Gagliardi *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet – Norma Lebensmittelfilialbetrieb (MANŪ MANU), T-392/04, ei avaldata, EU:T:2006:400, punkt 55, ja 18. oktoobri 2011. aasta kohtuotsus Reisenthel *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet – Dynamic Promotion (säilituskastid ja korvid), T-53/10, EU:T:2011:601, punkt 35).

53 Käesolevas asjas taotleb hageja sordi Siberia ühenduse kaitse kehtivusaja lõppkuupäeva muutmist. Selline muudatus mõjutaks aga kaitse alla võtmise otsuse, milles oli kindlaks määratud selle kaitse kestus, ulatust ja sisu. Sellise muudatuse tegemine eeldab nimelt, et enne määratakse kindlaks, kuidas tõlgendada määrust nr 2100/94 ja eelkõige selle sätteid, mis on kaitse kestuse arvutamisel asjakohased. Hagejal ja CPVO-l ei ole pealegi olnud võimalik selle tõlgenduse osas kokku leppida, vaatamata nende mitu aastat kestnud teabevahetusele. Sellest tuleneb, et hageja muutmistaotlust ei saa lugeda keelevea, ümberkirjutamise vea või ilmse vea parandamise taotluseks määruse nr 874/2009 artikli 53 lõike 4 tähenduses.

54 Kuna määruse nr 874/2009 artikli 53 lõike 4 kohaldamise tingimused ei ole käesolevas asjas täidetud, tuleb tagasi lükata hageja argumendid, mille kohaselt tema hagi on selle sätte alusel vastuvõetav.

55 Eeltoodut arvestades tuleb teise väite teine osa ja järelikult teine väide tervikuna põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

Esimene väide, et sisuliselt on rikutud põhjendamiskohustust, kuna CPVO apellatsiooninõukogu jättis talle esitatud argumendile vastamata

56 Hageja väidab sisuliselt, et CPVO apellatsiooninõukogu rikkus oma põhjendamiskohustust, jättes analüüsimata tema argumendi CPVO kohustuse kohta parandada omal algatusel registris olevad vead.

57 CPVO vaidleb hageja argumentidele vastu.

58 Tuleb korrata, et määruse nr 2100/94 artikli 75 esimese lause kohaselt peavad CPVO otsused olema motiveeritud. Sellel kohustusel on sama ulatus kui kohustusel, mida käsitleb ELTL artikkel 296 (vt selle kohta 5. veebruari 2019. aasta kohtuotsus Braeburn 78 (11078), T-177/16, EU:T:2019:57, punkt 43). Vastavalt ELTL artiklit 296 käsitlevale väljakujunenud kohtupraktikale vastab põhjendamiskohustus kahele eesmärgile, et võimaldada ühelt poolt huvitatud isikutel mõista võetud meetme põhjendusi, et nad saaksid oma õigusi kaitsta, ning et võimaldada liidu kohtul kontrollida otsuse õiguspärasust (vt selle kohta 10. mai 2012. aasta kohtuotsus Rubinstein ja L'Oréal *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet, C-100/11 P, EU:C:2012:285, punkt 111; 30. juuni 2010. aasta kohtuotsus Matratzen Concord *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet – Barranco Schnitzler (MATRATZEN CONCORD), T-351/08, ei avaldata, EU:T:2010:263, punkt 17, ja 27. märtsi 2014. aasta kohtuotsus Intesa Sanpaolo *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet – equinet Bank (EQUITER), T-47/12, EU:T:2014:159, punkt 24).

59 Põhjendamiskohustus võib olla täidetud ilma, et oleks vaja sõnaselgelt ja ammendavalt vastata kõigile hageja esitatud argumentidele, tingimusel et CPVO esitab otsuse ülesehituse seisukohast olulise tähtsusega faktid ning õiguslikud kaalutlused (vt 23. veebruari 2018. aasta kohtuotsus Schniga *vs.* CPVO (Gala Schnico), T-445/16, EU:T:2018:95, punkt 28 (ei avaldata) ja seal viidatud kohtupraktika).

60 Nagu ilmneb samuti väljakujunenud kohtupraktikast, tuleb põhjendamise nõuet hinnates arvestada juhtumi asjaolusid. Ei ole nõutud, et põhjendus täpsustaks kõiki asjasse puutuvaud faktilisi ja õiguslikke asjaolusid, kuivõrd küsimust, kas õigusakti põhjendus vastab ELTL artikli 296 nõuetele, ei tule hinnata mitte üksnes lähtuvalt selle akti sõnastusest, vaid ka selle kontekstist ning asjaomast valdkonda reguleerivate õigusaktide kogumist (29. septembri 2011. aasta kohtuotsus Elf Aquitaine *vs.* komisjon, C-521/09 P, EU:C:2011:620, punkt 150, ja 21. detsembri 2016. aasta kohtuotsus Club Hotel Loutraki jt *vs.* komisjon, C-131/15 P, EU:C:2016:989, punkt 47).

61 Käesolevas asjas nähtub vaidlustatud otsuse lugemisel, et apellatsiooninõukogu leidis, et eeldusel, et CPVO-l on pädevus parandada omal algatusel registris olevad vead, ei saa selle pädevuse kasutamata jätmise peale esitada kaebust määruse nr 2100/94 artikli 67 tähenduses. Apellatsiooninõukogu lisas, et selline keeldumine ei kujuta endast ka otsust andmete registrisse kandmise või registrist kustutamise kohta nimetatud määruse artikli 87 tähenduses. Ta järeldas ka, et määruse nr 874/2009 artikli 53 lõige 4 ei ole sellisel juhul kohaldatav.

62 Sellest tuleneb, et apellatsiooninõukogu põhjendas oma otsust õiguslikult piisavalt.

63 Seetõttu tuleb esimene väide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata ja hagi tervikuna rahuldamata jätta.

Kohtukulud

64 Kodukorra artikli 134 lõike 1 kohaselt on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.

65 Kuna hageja on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud temalt välja mõista, nagu CPVO on seda nõudnud.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (kuues koda)

otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.

2. Jätta Siberia Oriental BV kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja Ühenduse Sordiameti (CPVO) kohtukulud.

Marcoulli Iliopoulos Norkus

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 25. juunil 2020 Luxembourgis.

Allkirjad